

Datum

2020-01-21

Diarienummer

KS 2020/0028

Förvaltningsrätten i Stockholm
Avdelning 33
115 76 STOCKHOLM

Yttrande i mål nr 25331-19 angående laglighets- prövning av kommunfullmäktiges i Danderyd beslut den 14 oktober 2019 (§ 134) om revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter

Yrkande och grund för yrkandet

Danderyds kommun yrkar att förvaltningsrätten ska avslå överklagandet av kommunfullmäktiges beslut den 14 oktober 2019 (§ 134) om ändring av de lokala ordningsföreskrifterna.

Överklagandet avser, så som det kan förstås, endast den del av ändringen av § 12 som avser förbud mot tiggeri. Kommunen kan inte se att det skulle avse ändringen i § 3 om vilka platser som ska jämsställas med offentlig plats eller kravet i § 12 på tillstånd för insamling av pengar i bössor eller liknade. Kommunen förutsätter att förvaltningsrätten ger kommunen möjlighet att yttra sig om förvaltningsrätten kommer fram till att överklagandet omfattar dessa ändringar.

Den klagande anger i överklagandet att ett förbud mot tiggeri är ett slag i luften och stridet mot principen om alla människors lika värde. Hon hänvisar sedan till en skriftlig reservation mot beslutet och en broschyr från bland andra Svenska kyrkan och olika frivilligorganisationer rubricerad ”*En missriktad insats – om tiggeriförbud och varför de inte bör införas i Sverige*”. Klaganden har emellertid inte anfört på vilken grund hon anser att beslutet om tiggeriförbud ska upphävas. Såvitt man kan förstå de nämnda hänvisningarna får hon dock antas mena att beslutet skulle strida mot 3 kap 8 och 12 §§ ordningslagen; att en förutsättning för att anta ordningsföreskrifter är att de behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen och att de lokala ordningsföreskrifterna inte får lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Hänvisningen till broschyren kan också tolkas omfatta att hon åberopar att beslutet skulle strida mot yttrandefriheten i 2 kap. första stycket 1 regeringsformen.

Postadress

Danderyds kommun

BesöksadressBox 66
182 05 DJURSHOLM**Växel**

08-588 910 00

E-post**Direkt**

xx-xxxxx

Webb

www.danderyd.se

Danderyds kommun åberopar som grund för sitt yrkande att beslutet inte strider mot lag på det sätt som den klaganden får uppfattas mena att det skulle göra.

Utveckling av talan

Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2018 ref. 75 kommit fram till att tiggeri ligger inom ramen för vad kommuner kan reglera i lokala ordningsföreskrifter. Högsta förvaltningsdomstolen lägger fast att kommunerna har erhållit ett öppet bemyndigande i fråga om lokala ordningsföreskrifter som inte begränsar föreskrifterna till visst innehåll och att det inte regleras vilken typ av föreskrifter - förbud, tillståndsplikt, anmälningsplikt och så vidare - som kan meddelas.

Ett förbud mot tiggeri ligger således inom vad som inom ordningslagens bestämmelser kan införas för att upprätthålla ordningen på offentlig plats.

När det gäller bedömningen av om ett förbud behövs klargör Högsta förvaltningsdomstolen i samma dom följande.¹

- Det finns inte något krav på att kommunen kan visa att den störning som föreskriften avser att regler har en viss omfattning eller grad för att kommunen ska få införa föreskriften.
- Föreskriften får införas i förebyggande syfte.
- Det kan inte krävas att en kommun presterar någon utredning till stöd för att föreskriften behövs.

Det beslut som laglighetsprövningen avser är fattat av Danderyds kommuns högsta beslutande organ och dess beslutande församling, kommunfullmäktige. Det handlar inte om vad någon enskild förtroendevald tycker, vilket klaganden påstår genom sin hänvisning till den skriftliga reservationen. Kommunfullmäktige i Danderyd har bedömt att ett förbud behövs. Förvaltningsrätten ska, utifrån vad Högsta förvaltningsdomstolen fastlagt, inte ompröva denna bedömning. Det överklagade beslutet ligger således inom ramen för 3 kap 8 § ordningslagen.

När det gäller om en föreskrift är för långtgående och därmed skulle kunna strida mot 3 kap 12 § ordningslagen anförde Högsta Förvaltningsdomstolen följande.

¹ Utdrag ur HFD 2018 ref. 75: ”Härvid måste framhållas att det vid prövningen av om en föreskrift har ett sådant syfte att den utgör en ordningsföreskrift inte krävs att kommunen visar att något har kommit att utgöra en störning av viss omfattning eller grad för att den aktuella företeelsen ska få regleras. Kommunerna är oförhindrade att i förebyggande syfte besluta olika ordningsföreskrifter avseende sådant som typiskt sett kan innebära störningar, t.ex. lastning av varor, schaktning och grävning, högtalarutsändningar, förtäring av alkohol osv. Av det sagda följer att det inte heller kan krävas av en kommun att den presenterar någon utredning till stöd för att föreskriften behövs.”

Datum

2020-01-21

Diarienummer

KS 2020/0028

”En följd av att det har överlämnats till kommunerna att meddela ordningsföreskrifter är att dessa inte bara kommer att spegla skiftande lokala förhållanden utan även de beslutande organens, dvs. kommunfullmäktiges, bedömning av behovet av en viss reglering. Mot denna bakgrund bör vid en överprövning en kommuns bedömning underkännas endast om det står klart att en ordningsföreskrift är för långtgående eller för ingripande på den aktuella platsen.”

Kommunfullmäktige i Danderyd har begränsat förbudet till att avse vissa platser. Den klagande har inte anfört att förbudet skulle vara för långtgående eller för ingripande på dessa platser. Högsta förvaltningsdomen har i sin prövning av penninginsamling i form av tiggeri i HFD 2018 ref. 75 i sig bedömt att ett förbud inte gör obefogade inskränkningar i den enskildes frihet när det begränsas geografiskt och det saknas anledning att ifrågasätta behovet av reglering avseende de platserna. Förbudet är formulerat så att det uppfyller de krav som Högsta förvaltningsrätten i övrigt definierar för att en sådan här ordningsföreskrift ska vara tillåten.

Danderyds kommun får påpeka att de lokala ordningsföreskrifterna tar sikte på behovet att reglera ordningen på offentlig plats. De är inte en värdering av den enskilda personen som tigger eller att den personen inte har samma värde som människa som personer som inte tigger. Beslutet strider således inte mot någon grundläggande princip om alla människors lika värde. Det tar inte sikte på viss grupp av personer och är därför inte diskriminerande.

Med all respekt för de organisationer som tagit fram den av den klagande åberopade broschyren får Danderyds kommun påpeka att avsikten med att samla in pengar, återvinningsavfall eller flaskor/burkar med pant genom tiggeri inte ligger inom ramen för vad som är med stöd av yttrandefriheten kommunicera sin nöd. Avsikten är att få pengar. Att vädja om konkret hjälp i form av pengar, återvinningsavfall, flaskor/burkar med pant eller annat som lätt kan omsättas till pengar är inte ett uttryck för yttrandefrihet i grundlagens mening.

Danderyd dag som ovan

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Lindberg
Tf kommundirektör